Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj VI. *V srédo 5. maliga serpana 1848.* List 27.

Hvala petja.

Na nebu ko sonce zasije,
Ogreje ti merzlo sercé;
S perutmi če sreča te krije,
Po volji vse dobro ti gré:
Veselo prepevaš zdravice,
Uživaš nebeški tù raj,
Rudeče ti barva se lice;
Kdo bolji od tebe je zdaj? —

Veselja pa dnevi zbežijo,
Izgrešil če sreče si sled,
Nadloge ti léta tàmnijo,
Primešajo strupa u med:
Jez tudi te slišim prepévat',
Pa milo razlega se glas,
Te vidim si bolje dozdévat',
Pa silno nevsmiljen je čas! —

Preljubi! zdaj vidiš, de poje,
Serce ko veselo kipí,
Polajša tud' dneva si svoje,
Če revčka nesreča modrí:
Zatorej si strune vberimo,
In pesmico pojmo lepó,
Nebá mi Gospoda hvalimo,
Ki vlada vse z modro rokó!

Likar.

Zmota zastran zelene kave.

Dosti vas, dragi Slovenci, v Terst prihaja in sicer pràv pogostama, ali pridete vozniki tergovskiga blaga ali prodajavci domačih pridelkov, ali v drugih opravilih. Kadar se tù po lepih dolgih in širokih ulicah sprehajate, ogledaje lepó in umetno sozidane hiše ali čudolepe z mnogimi tkavskimi ali umetalskimi izdelki napolnjene založnice štacunarjev, zapazite tudi sèmtertje pred založnicami velicih tergovcov po štiri, šest in več delavcov, kteri sparama hodnične ali konopnene vreče (žaklje) terdno deržaje, si jih verlo eden proti drugimu mečejo in neprenehama mahajo z njimi. Po vrečih, komaj na deseti del napolnjenih, nekaj rešetá, in kader od nekakošne notranje višnjevozeléne farbe zlo umazane pridejo, jih delavci z drugimi namestijo in svoje delo vnovič začnó.

Ali véste kaj je tó? Tó je farbanje kave (koféta), — opravilo po kterim vam, vašim gospodinjam ali vašim poslam pri vas domá kupci in štacunarji malopridno kavo za dobro, in kavo srednje baže za boljši prodajajo. To pa ni obertniško opravilo, po kterim se sirovi natorni pridelki izdelujejo, ki drugači ljudém v porabo priti ne morejo. Kava je le takošna za človeški živež zdrava in dobra, kakoršno je Bog dal, to je, kakoršno je zernje iz tiste češnjice in iz tistiga mešička, v kterim zavito je na drevesu dozorélo, zruženo bilo; ravno kakor fižol, grah in drugo sočivje je le takošno za človeški živež dobro, kakoršno je bilo iz stročja zruženo ali zmlačeno. Namen farbanja kave je pa, zernju lepši videz napraviti, in za to opravilo, brez de bi se nje notranja lastnost in slast le za bilico popravila, ceno čez vrednost povikšati. To je tedaj, če smemo pravo imé povedati, očitna sleparija.

Pa niso ne pošteni teržaški tergovci in tudi ne vaši domači kupci te sleparije toliko krivi, kakor marveč Vi sami zató, kér mislite, de je le zeléna kava nar boljši. Ni še dosti lét, odkar se v Terstu kava zeléno farba, in ne vé se pravi vzrok tega opravila. Pravijo, de je nek tergovec zapazil, de je kava čeravno srednje baže, med ktero se je nikoliko indige in oglja zatrosilo, lepo oglajeno, zelénkasto zernje dobila, de je tedaj kavo, kar jo je v svoji založnici srednje baže imel, s stolčenim ogljem in indigo obdelati dal, in tako kupcam za skušnjo poslal, in de je zeléno farbana kava ljudém, ki jo na drobno za živež kupujejo, zlo dopadla. Berž ko ne, so jim tudi štacunarji, nadjaje se večiga dobička, nakvasili, de je zelena in pa le zelena kava nar boljši baže. Morde je tudi k ti zmoti pripomogla tista golufija, ki je v Olandíi že dolgo v navadi. Tam kavo na rumeno (žolto) farbajo, sogrejejo sirovo zernje na vročih železnih ploščah (plehih), de rumenkasta postane, kakor v začetku v ponvi, kader se žgè. S tem pa so ljudjé na dvoje goljufani, pervič na teži, kér se sogreta kava narase in težji pride, — drugič na ceni, kér slabo amerikansko kavo za dobro levantinsko ali indijansko plačujejo. Ogibati se tiste goljufije, so se mende ljudjé v naših deželah na zeleno kavo vergli, pa zabredli so iz ene goljufije v drugo. Resnično je, de zdaj na Krajnskim, Koroškim, Štajarskim, in tudi na Mažarskim v šta-

cunah večidel le po zeleni kavi poprašujejo, tako de so kupci prisiljeni le zeleno kavo naročevati; tergavci pa, njih opravilniki, in clo njih delavci se taki zmoti posmehujejo.

(Dalje sledí.)

Oglas iz močirja.

(Dalje.)

Kolika škoda se kmetu na mahu s to zapovedjo dela, lahko vsak sam prevdari, ker se marsikterimu ne le 50, ampak še več gold. srebra v enim létu škode zgodí, ko bi smel vselej varno v pripravnim času močir požigati.

Še od druge straní bi mogla kmetu prostovoljnost dana biti, mah žgati. Je namreč še veliko močirja, ki še ni nič obdelano in ki leží kakor mokra goba. Potrebno pa je, de se na celim močirji ob enim času obdeluje, de bo naš namen konec dosegel, de bo mah za bogate pridelke bolj in bolj pripravljen, de se ne bo iz visokiga pustiga mahú njegova voda v nižje obdelane njive odtekovala, jih zajezila, in zopet pokončala. Kako bo pa kmet ta novi del obdelovati začel, kér je bil pri poprejšnjim zavolj gori imenovanih zaderžkov tolikrat v svojim upanji zmoten, kér je bil zavoljo prelomljenja sedanje postave tolikrat v ječo veržen, in kazin plačevati primoran. Vidi se tedej, de mora ta postava svojo moč zgubiti. Zakaj so pa prepovedali, mah po potrebi tačas požigati, kadar je kmet zató pripravni čas imel? zakaj so prostovoljnost v ti reči ograjali? Clo vsiga niso mogli prepovedati, sicer bi bili na enkrat berače za herbtam imeli; prepovedali so tedej kolikor so môgli, kér tanjki in dišav vajeni nosovi mestnikov tega duha, kterimu smrad pravijo, terpeti niso môgli.

Kmet revin v svojim stanu ne more nehati močirja žgati, in si škode delati, kader koli se zanikerna gospôda vmisli. Pri svojih redkih pridelkih mora gledati, kako in kje mu bo dobiček dohajal, kér nemore kupčevati ali visoke službe opravljati. Pa pojdimo na terg v mesto, in poslušajmo, kako se tam gospôda nad ubogim kmetam nosi in vpije: „taka dragína! Tačas je kmet vzrok vse dragíne. Pusti mi, ljuba gospôda tačas mah požigati, kadar bo kmet za potrebno spoznal, kadar bo mah suh, potem bo več in boljiga žita pridelal; bo več žita, bo tudi bolj kup, in kmet ti bo zadovoljen in z veseljem postregel. Nej se tedej dozdanja postava overže in nova da, po kteri bo vsak kmet na mahu prostovoljo imel ga žgati, kader mu bo vreme za to kazalo. To nej bo naša perva prošnja, ktero mi kmetje na mahu predragim poslancam na serce položimo. *)

(Dalje sledí.)

*) Dozdej, dragi Matjaž iz močirja! smo dovolili samo vam govoriti, kakor vi mislite, — zdej morate pa tudi nam pripustiti, de povémo, kar mi mislimo. Naša misel je, de se vi zlo zlo motite, ako mislite, de bi vi s svojim svetam — čez in čez prostovoljniga žganja — vsim sosedam kmetam vstregli, in de sosedje mestniki v ti reči nič nimajo govoriti. Vsako drugo obdelovanje polja in travnikov je prostovoljno; vsak lahko ravná kakor koli na svojim svetu za dobro spozná. Z ognjem, ljubi prijatel! je pa vsa druga. — Oginj požgè tudi sosedu njegov pridelk, kakor se je to že večkrat zgodilo, torej mora žganje na postave vezano biti. Oginj škodje cvetečimu žitu, kér skušnja kaže, de okajeno in ogreto klasje rado ogluší. — Kadar mah zlo gorí, smerdí po Ljubljani in še deječ nad Ljubljano, de ni ravno treba tajnciga nosa imeti; de pa smrad ni zdravju koristen, posebno v mestih, kjer je že sicer zrak bolj popačen kakor na deželi, je pa tudi poterjena resnica: Gosposke pa morajo tudi za zdravje ljudí skerbeti; zató so postave. De je žganje mahú dober, pa ne edin in tudi ne vselej potreben pomoček rodovitnosti močirja, tudi mi dobro vémo, — tega pa ne boste tajili, de bi to, kar njivam in senožetam dobro tekne in njih rodovitnost povzdigne, nikdar ne smerdélo, de imajo tedej mestniki tudi pravico terjati, de se jim zrak, kteriga Bog čistiga daje, skozi celo poletje v nar vcči vročini ne gnjusi in ne kvari. Obdelovanje močirja mora tedej na postave zavoljo varnosti pridelka in zdravilnih zapoved vezano biti — in taka je povsod. Močirja stojé povsod pod vikšim oskerbništvam zató postavljenih gospósk. — Sicer pa ne rečemo, de bi se morebiti ena ali druga reč kmetam na mahu, ki se z obdelovanjem močirja veliko trudijo, polajšati ne dala; tode take rečí mende ne bojo segale v pomenke Dunajskiga zbora, ampak le v domače naprave. Vredništvo.

Odperto pismice gosp. Ambrožu.

Hvala in slava vsim iskrenim Slovencam, kteri se za omikanje in razširjanje slovenskiga jezika trudijo; slava pa posebno Vam, ki z gorečo besedo vpeljanje domačiga jezika v pisarnice priporočujete.

Vsak je prepričan, de je to potrébno in pravično; — de je pa slovenski jezik tako vglajen, de ga precej, brez podtikljeja, v novim pravopisu v učeliša in pisarnice vpeljati zamoremo, to ste nam Vi, častitljivi! v 18. listu Novíc prav razumno razložili — in tedaj tudi našimu ministru notranjih zadév prošnjo v slovenskim jeziku poslali. Akoravno smo že pred nekimi tedni v ces. kralj. dvorni pisarnici dve v domačim jeziku pisani prošnji (eno iz Ljubljanskiga, drugo iz Celjskiga okroga) brali, je gotovo Vaša, perva v čistim slovenskim jeziku; ste v svojih po Novícah oznanjenih sostavkih tako lepo in prijetno pisali, de vsaka beseda od serca do serca sega.

Serčno se Vam tedaj zahvalimo, in Vas prosimo, pošlite nam prihodnjič vse prošnje v našim milim jeziku — nemškutarjem v domači deželi, in tistim, kteri bi se, kakor vi pravite, čez Vašo prederznost grozili, pa povejte, de je slovenski jezik v vstavnim pismu premilostljiviga Cesarja zagotovljen, in de ima po Slovenii ravno tiste pravice, kakor nemški po nemških deželah, — de ga tedej v pisarnice vpeljati moramo.

Povejte jim pa tudi, de so že nekteri Nemci tega prepričani, in de tudi naš jezik častijo. Dokaz naj je to:

Dve soseski na Dolenskim ste uboziga kmeta clo v Beč poslale, de se tukej posvetva, kako bo prihodnjič zavoljo tlake in desetine, in če imajo kmetje pri volitvi poslancov k avstrijanskimu zboru, poslance, kakor pri volitvi poslancov za Frankfort, po napovedanji uradnikov izvoliti. Odbor za mir in občni red (Sicherheits-Ausschuss), pri kterim se je kmet oglasil, ga je poučil; — de pa tudi svojim sosedam prav razklada, mu je pisano razjasnjenje v slovenskim jeziku izročil.

Žalostno je, de mora kmet svojo rodovino in blagó zapustiti, in dolgo pot z mnogimi potroški nastopiti. Vsak, posebno pa uradnik, bi mu lahko vse razjasnil, ako bi, kakor Vi, med kmete stopil in prijazno po domače vse razkladal; gotovo bi mu verjeli, in se hvaležni in veseli proti domú vernili.

Zadnji čas je tedaj za uradnike po Slovenii, de se slovenšine poprimejo; ako nočejo po Vašim izgledu ravnati, niso slovenskiga kruha vredni. Tistim pa, kteri bodo kakor Vi, za izobraženje ljudstva, za razširjanje narodnosti, in za blagor domovíne skerbeli, bodo naši vnuki, kakor mi slavo pelí: „Bog Živi“.

V Beču 21. rožnika 1848. P. Kozler.

Kako bi se slovenski jesik v šole spravil?

Pri ti reči je dvoje prašanje razrešiti: 1. Koliko naj bi se slovenski jezik precej v šole spravil; 2. Kako in koliko po tem, ko bodo že pripomočki, postavim, šolske bukve i. t. d. pri rokah?

Presvitli Cesar so že pred nekaj časam bili na Dunaj poklicali visoko učeniga gosp. P. J. Šafarika, de bi osnovo naredil, kako bi se slovenski (slavenski ali slovanski) jezik po slovenskih deželah Njih cesarstva v šole spravil, in kako naj bi se šole prav vredíle. Od

tako učeniga možá se je vsiga dobriga svésto nadjati, vender pa mora pri tem vsaka slovenska dežela tudi še svoje posebne potrebe in zadéve dobro prevdariti, kér vse se ne bo dalo povsod po enim kopitu izdelati. — Naj se za zdaj odlog da, de se šolske bukve spišejo. Kakošnih bukev pa je pred vsim drugim potreba? To se zdaj še ne more na tanjko razločiti, kér se ne vé kakošna bo šolska osnova; vender je toliko gotovo, de bo treba bukev v slovenšino segajočih za perve šole ali klase, za latinske, za modrovske ali modroslovske, in morebiti tudi kterih za bogoslovske šole; dalje za zdravilske, kupčijske šole, in ako se vesoljniše napravi, še mnogo druzih.

Dokler pa bukev ni, naj bi slehern učenik ali učitelj v svoji učilnici za slovenšino po svoji moči in po posebnih potrebah in zadevah skerbel. Kjer je vnéma in marljivost, se veliko tudi brez bukev da storiti; in to je potrebno, kér se mora mladost precej začeti pripravljati, de ji ne bo vse novo, ko se bo po novi osnovi začelo učiti.

Koj v pervim oddélku perviga klasú bi se zamogli otroci slovenskiga branja v obojnim pravopisu privaditi, kér se temu pripravne bukvice za otroke že dobé, postavim: „Bukvice zoper terpinčenje živali s podobami“. Slovensko pisanje naj bi se ne odlašalo celo v drugi klas, ampak naj se pred nemškim, ali saj z nemškim vštric začne, kér ga bo treba, ako se bo res slovenšina v pisarnice spravila. — V drugim oddélku perviga klasú, ko se že nemška slovnica po nekoliko jemlje priučevati, naj se vštric tudi, saj tako imenovane tvarinske slovenske iména učé, de bodo otroci vedili, kako se pravi po slovensko, postavim: Geschlechtswort, Hauptwort, Beiwort, Fürwort i. t. d. Ravno to veljá per imenih mér, časa, dalječine i. t. d. in sploh pri številništvu (rajtingah), postavim: Star ima 2 vagana (4 mernike), vagan 2 mernika, mernik dvé polovici, polovica dvé četertnici ali četertinki, četertnica štiri mére (firkelne), méra dva poliča, polič dvé merci (maseljca). Po enaki poti se skozi vse štiri klase z malim trudam da mnogo storiti. Pomočki k tacimu nauku so učenikam slovenske šolske bukve, kolikor jih že je, zlasti po vsih straném koristne bukve „Blaže in Nežica“; tudi marsikteri spisi iz Drobtinc i. t. d. — V drugim in tretjim klasu se šolarji z nemškim vštric lahko navadijo po nekoliko tudi slovensko iména sklanjati (abändern), glagole pregibati (abwandeln) i. t. d.; de se pravopisa in zloga privadijo, se utegne zaporedama slovensko, pa nemško narékama (diktando) pisati, in ložji in potrebniši reči, postavim: plačane liste (kvitinge), dolžne pisma, liste, i. t. d. iz zloga (Aufsätze) slovensko izdelovati. K nemškimu berilu se privzame lično in koristno „Berilo za male šole na kmetih“. Tudi predpisi (Vorschriften) naj bi poleg nemških tudi slovenski bili. — Kteri učenik bo tako delal, bo sebi in mladini koristil, kér se bo sam počasi slovenšine privadil, ter se mu po vpeljani novi osnovi ne bo treba nepretergama glave béliti, in bi vender morebiti še ne spolnil svoje dolžnosti. Ravno toliki prid bo za mladino, ki bo že v vikših šolah, de ji ne bo vse novo, kar se bodo v manjših šolah jeli učiti.

Tudi v latinskih šolah bi se dalo kej za slovenšino storiti, še predin bo novi réd vstavljen. V treh spodnjih šolah se mnogoteri zgledi in vaje namesti iz nemškiga v latinsko utegnejo predelovati, ali kterikrat kej slovensko narékati (diktirati), de naj se domá polatini. V treh zgornjih šolah pa se lahko že celi izdelki slovensko kterikrat pišejo, ali naj se dobri volji pustí, naj kdo svojo izdelavo slovensko ali nemško spiše. —

(Konec sledí.)

Slovenske národne šole na spodnjim Štajarskim.

(Konec.)

Je li v takih okoljšinah čudo, da je pri nas mnogo učiteljev, kteri še imén ali poglavk premenjati neznajo v tem jeziku, kteri je vunder vsih njegovih učencov materni jezik! Jez sicer poznam večí del učiteljev po naši deželi; pa samo za jedniga vém, ki se je slovenšine učil, in si je tudi prizadeval v svoji šoli pametnejši učiti. Pa zdaj je še on zavoljo mnogih neprilik, ki so mu jih delali, odstopil. — [1])

Kako se pa v takih okoljšinah duhovništvo obnaša? Nezapleteno rečemo: mnogo bolje! — Mladi bogoslovci so zavezani slovensko učiliše obiskovati, in že za tega voljo se bolje naučijo slovenšine; zraven tega tudi njih stan in mnoge druge okoljšine jim dobrotljivo pripomagajo k narodnimu djanstvovanju. V tem obziru so mnogí vsiga poštovanja in hvale vredni možjé, ki se za narodnost svojiga ljudstva krepko zavzémajo. Že od nekoliko lét izhajajo iz duhovskiga seminišča skorej sami iskreni Slovenci, ki še sedaj veselo izobražujejo svoj materni jezik. Ti gospodje so sicer večidel še mladi, in so tedej samo podložni služabniki. Verh vsega tega jih še ni v prevelikim številu. Kako bi pa tudi drugači mogoče bilo? Večidel bogoslovcov se po učiliših izneveri svojimu narodu. Zakaj akoravno pervih 10 lét na slovenskim prebivajo, preživijo sledečih 12 naj imenitnejih lét med Nemci, pri čisto nemškim učenji, kde se neporedkama še očitno in javno njih rod zaničuje, da se še mnogokrat svoje narodnosti sramovati začenjajo! [2])

Ako vse dozdaj rečeno na pretres vzamemo, lahko spoznamo, de namen naših (po iménu) slovenskih šol je, nas Slovence ponemčiti, in kér se pri nas ponemčenje natihama godí, se tudi nihče proti temu ne pritožuje, kakor se pruski Poljaki in Slovaki na Vogerskim temu krepko protivijo. Vender v klub vsemu temu prizadevanju skoz celi ta čas (že do 70 lét), odkad nas šole namenujejo ponemčiti, se druziga nič ni opravilo, kakor da je naš narod néke malenkosti nemštva si prilastil, neke pokvarjene nemške besede in izreke (kletve) zgrabil, ter tù pa tam tudi nemško-francozke hlače oblekel. Na takošin način ni nikakoršen dobiček nam prirastel, kakor da se naš narod ničesar naučil ni, in še sedaj na tisti stopnji izobraženosti stojí, na kteri je že zdavnej bil. — To je v resnici žalosten nasledek mnogoverstniga prizadevanja, in takó znamenitiga truda (in tolikih potroškov!) [3])

Jozipič.

Druga beséda,

napravljena od slovenskiga družtva v Ljubljanskim gledišu 19. dan tega mesca.

(Konec.)

Druga polovíca današnje besede se je začela s celo

---

[1]) Kako bi se naj hitreje povzdignilo učiteljsko seminišče za slovenske učitelje, kakor je že v Zagrebu, naj nam kak slovenski domorodec naznani. Slavomir.

[2]) Velik zaderžek je tudi za slovenske bogoslovce, de morajo z nemškimi vred v jednim semišču živéti, ter zavoljo nemških se tudi Slovenci morajo vsih naukov po nemško učiti, kteri nauki bi po postavi in po pravici se mogli v narodnim jeziku razlagati (kakor pastirstvo, katehetika, metodika). Zató želimo in terjamo vsi Slovenci naše sekavske škofije, de se zjedinimo z lavantinsko škofijo, de se za nas posebno seminišče napravi. Slavomir

[3]) Dolgo časa smo milo zdihovali mi Slovenci nad revnim stanjem naših narodnih slovenskih šol; pa oglasiti se nismo smeli: sedaj, sedaj nam je prisijalo zlato sonce, sedaj si pomagajmo, ki z drugimi narodi avstrijanskimi jednaki tudi jednake pravice vživamo. Vi moji slovenski prijatli in preljubljeni poslaniki! ki bote v imenu našiga celiga naroda v Beču govorili, nikar ne pozabite naših narodnih šol! Zdaj se naj popravijo! Vživo se vselej spominjajte, de početne narodne šole so temelj ali podloga vsega blagostanja in sreče! Slavomir.

muziko, ki je slavno kolo horvaško Vatroslava Lezinskiga igrala. Po tem ste sledile ilirski pesmi: moje jutro" in „moje drago" s kterima nas je izverstna pevka, gospodična S. posebno razveselila, ki se je pravo umetnico petja skazala in k slavnosti današnje besede veliko pripomogla. — Kdor dosihmal še ni bil prepričan, de je Koseski velikan slovanskih pevcov in kakošin čudovitni pesniški duh de vlada v pesmih njegovih, se je danes živo tega prepričal, ko je njegovo poezijo „Kdo je mar?" v 4. tečaji Novíc natisnjeno, deklamirati slišal. Beseda je preslaba popisati, kako močno je ž njo govornik — modroslovec gosp. M. — vse serca vnel! Slava nej mu bode, de je „nebeški dar pesnika" v njegovim živim duhu nam razodel. — Od pesmi „Slovenca dom" moramo le ponoviti, kar smo že v pervi besedi rêkli: pesem in pevec živita v naših sercih! Ganjeno serce in solza v očéh poslušavcov je nar lepši hvala pesmi in pevca! — Bleško jezero, pesem zloženo od gosp. K. Hueberja in v muziko postavljeno od mladiga gosp. Mašeka, so gospodične v zboru prav prijetno dvakrat péle. — Gosp. Potočnikovo „Dolensko" še posebno hvaliti, bi bilo vodo v Savo nositi. — Še bolj kakor perva pesem, ki so nam jo Krakovčanje zapéli, je dopadla njih druga „Zvonikarjeva", složena od gosp. Potočnika. Ni bilo mirú, de so jo mogli dvakrat zapéti, in ko še to ni bilo zadosti, so nam še eno zapeli — in tako od nas za danes slovó vzeli. Veselo pričakujemo, de nas bojo še večkrat s svojim lepim petjem razveselili.

Iz Dunaja prinešene laží.

Pretečeni mesec se podajo nekteri možjé iz Blagonske komisije (Reifenstein) Celjske kresije na Dunaj, zvediti novih postav, kér niso hotli ne kresijskim ne komisijskim komisarjem, ne mašnikam ne dohtarjem verjeti in so terdili, de so vse dacije popolnama jenjale. Ko so nazaj iz Dunaja prišli, sta dva teh móž M. S. in L. S. nam bližnjim in dalnjim kmetiškim sosedam to laž prinesla: „de so jim svitli Cesar rekli, kar hitro se domú verniti in duhovnim in vsim drugim bogatincam njih premoženje vzeti, njih pa zapoditi". — Mi sami spoznamo, de za take goljufe so černe bukve premalo, ampak de bi se jim kervava sodba nar bolj prilêgla! Kako neumni so vender taki sleparji, ki mislijo, de ne vémo, de k Cesarju ne pride vsak pritepenec, in de Cesar, resnični in pravični gospod, tacih rečí nikdar ne bojo govorili, ktere se le nesramni podpihovavci domisliti zamorejo.

Iz neke druge komisije enak goljufen poslanec pripoveduje iz Dunaja enako laž: „Ravno ko sim notri k Cesarju prišel, sta presvitli Cesar in Cesarica pri kosilu bila, in sta mi rekla tam pri peči počakati, de odkosita, potem so mi presvitla cesarica prinesli iz keldra maselje vina in kos kruha. Med tem smo se pa pogovarjali". Take laží nam prinesó kmetje iz Dunaja, in mi se le čudimo, kér jih — kakor lažejo — Cesar tako prijazno sprejemajo, de jim še svoje kočije ne vprežejo in jih s šesterimi konji domú peljati ne ukažejo!! Strašno neumni ljudjé se moramo kmetje nekterim zdeti, de nas clo kmetje sami mislijo s tacimi lažmi oslepariti. K. Skle.

Novíce.

Svitli nadvojvoda Janez, od presvitliga Cesarja za Njih namestnika na Dunajskim zboru postavljeni, so dali unidan v preserčnim oglasu vsim avstrijanskim narodam na znanje, de zaupanje, ktero Cesar na Njih stavijo, Jim je sveto — in de si bojo zvesto prizadevali, blago voljo Cesarja spolniti, ktera v tem obstojí, de nej se avstrijanskim narodam dane pravice in svobodnosti zvesto in natanjko spolnijo, in de v vsih zadevah, kjer ima Cesarska beseda razsoditi, bo duh pravice in milosti kraljeval. Svitli Nadvojvoda pa nasproti tudi zaupajo, de bojo vse ljudstva Njih zvesto prizadevanje podpirale in de se bo vse v lepi spravi in miru zgodilo, kér brez sprave in mirú ni nobene prave svobodnosti (frajosti) na svétu. — Slava ljubeznjivimu Janezu! — 25. dan pretečeniga mesca so ministri, generali in oficirji, narodna straža, mestna gosposka, odborstvo mestnjanov, narodne straže in učencov obiskali svitliga Nadvojvoda, ki so 24. dan pretečeniga mesca iz Inšpruka na Dunaj peršli.

Veliko zboriše v Cesarjevi hiši je že pripravljeno za deržavni zbor na Dunaji.

Berž ko boste dve tretjíci poslancov skupej, se bo začel deržavni zbor.

Presvitli Cesar so po ukazu 2. rožnika poterdili popolno veljavnost malih bankanotov po goldinarji in po 2 goldinarja.

Kér vojska na Laškim in druge stiske, v kterih se zdej naše Cesarstvo znajde, posebnih pripomočkov potrebujejo, so Cesar prisiljeni, vsim cesarskim služabnikam naj bojo deželskiga, duhovskiga ali vojaškiga stanú, davk od njih dohodkov naložiti, in sicer imajo tisti, kterih letni dohodki tavžent gold. znesejo 5 gold. od sto, — tisti pa, kterih dohodki 3 tavžent ali več znesó, pa 10 gold. od sto plačati. Ta davk zadene tudi duhovske rede in kloštre razun tistih, ki se z bolniki vkvarjajo in ki zavoljo revšine kak poboljšek iz duhovske založnice vživajo.

V Pragi je sicer mir, pa mesto je čez in čez z vojaki obdano.

Staro prerokovanje pravi: Kdor v létu 1848 ne pogíne in v 1849. létu ne bo ubit, zamore v létu 1850 od sreče govorít'? Bog daj! de bi bil tudi ta prerok slamo jedel. Kar letašnjo letino vtiče, se nam dozdej povsod prav veséla kaže.

Na Rusovskim spet kolera silno razsaja. V Moškavi jih je zadnji teden veliciga travna 464 zbolelo in 205 umerlo.

Iz Laškiga nismo pretečeni teden nič posebniga slišali.

Punt v Parizu je spet potolažen — za koliko časa pa ne vémo. 3000 je mertvih. Delavci nimajo dovelj zaslužka, kér jih je preveč, zató se puntajo.

Slovenski pregovori
nabrani od gosp. prof. Drja. J. Zupana.

Bodi v družbi, bodi sam, bodi sramniga te sram! — (Bog daj) pametnim srečo! Boben otrokam! —

Današnjimu listu je pridjana zadnja pôla Zlate Vasí z glavnim listam in kazalam vred — in tako so bukvice dokončane, od kterih veliko koristniga pričakujemo, če jih bojo kmetje pridno brali in se po njih ravnali. — Še ta mesec bo prišla predigra „Device Orleanske" na svitlo. Vredništvo.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 1. maliga serpana.		V Krajnji 26. rožnika.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	6	2	10
1 » » banaške	2	10	2	9
1 » Turšice	1	27	1	28
1 » Soršice	—	—	1	50
1 » Rèží	1	33	1	38
1 » Ječmena	—	—	—	—
1 » Prosa	1	40	1	40
1 » Ajde	1	38	1	33
1 » Ovsa	—	57	—	54

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*